भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
सहकारी विभाग
सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी गरिएको निर्देशन, २०७४

संशोधन	**स्वीकृत मिति**
सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी गरिएको (पहिलो संशोधन) निर्देशन, २०७६	२०७६।०७।१८
सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी गरिएको (दोस्रो) संशोधन) निर्देशन, २०७७	२०७७।०४।२३

प्रस्तावना : सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ र सोअन्तर्गत बनेका नियमावलीको प्रभावकारी कार्यान्वयनद्वारा सहकारी संस्थाहरूमा हुने वित्तीय कारोबारको स्वच्छता एवं पारदर्शिता कायम गर्दै सहकारी वित्तीय प्रणालीलाई संरक्षण गर्न सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ को दफा ७प.को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ♣भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको स्वीकृतिमा सहकारी विभागले यो निर्देशन जारी गरेको छ।

परिच्छेद–१
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस निर्देशनको नाम "सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी गरिएको निर्देशन, २०७४" रहेको छ।

(२) यो निर्देशन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशनमा,-

(क) "ऐन" भन्नाले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ सम्झनुपर्छ।

♣(ख) "कार्यालय" भन्नाले विभाग, प्रदेश सहकारी नियामक निकाय वा स्थानीय तह सहकारी नियामक निकाय सम्झनु पर्छ।

♣ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित।

(ग) “जायजेथा” भन्नाले संस्थाको पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षणबमोजिम कायम रहेको वासलातको जम्मा सम्पत्ति वा दायित्व सम्झनुपर्छ ।

(घ) “नियमावली” भन्नाले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण नियमावली, २०७३ सम्झनुपर्छ ।

(ङ) “प्रमुख कार्यकारी अधिकृत” भन्नाले संस्थाको दैनिक कार्यसञ्चालन नियन्त्रण गर्ने अन्तिम जिम्मेवारी भएको कार्यकारी सञ्चालक, कार्यकारी निर्देशक, महाप्रबन्धक, व्यवस्थापक वा त्यस्तै पदको कर्मचारी सम्झनुपर्छ र सो शब्दले संस्थाको कार्यकारी प्रमुखको रूपमा काम गर्ने अन्य पदाधिकारीसमेतलाई जनाउँछ ।

♣(च) “मन्त्रालय” भन्नाले भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(छ) “रजिष्ट्रार” भन्नाले विभागको रजिष्ट्रार सम्झनुपर्छ ।

(ज) “वित्तीय जानकारी इकाई” भन्नाले ऐनको दफा ९ बमोजिमको वित्तीय जानकारी इकाई सम्झनुपर्छ ।

(झ) “विनियम” भन्नाले संस्थाको विनियम सम्झनुपर्छ ।

(ञ) “विभाग” भन्नाले सहकारी विभाग सम्झनुपर्छ ।

(ट) “सङ्घ” भन्नाले सहकारी ऐन, २०७४ अन्तर्गत दर्ता भएको जिल्ला विषयगत सहकारी सङ्घ, जिल्ला सहकारी सङ्घ, प्रदेश विषयगत सहकारी सङ्घ, प्रदेश सहकारी सङ्घ, केन्द्रीय विषयगत सहकारी सङ्घ वा विशिष्टीकृत सहकारी सङ्घ सम्झनुपर्छ र सो शब्दले राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घसमेतलाई जनाउँछ ।

(ठ) “सदस्य” भन्नाले संस्थाको सदस्य सम्झनुपर्छ र सो शब्दले नियमावलीको नियम २ को खण्ड (ख) बमोजिमको व्यक्तिसमेतलाई जनाउँछ ।

(ड) “संस्था” भन्नाले सहकारी ऐन, २०७४ अन्तर्गत दर्ता भएको सहकारी संस्था सम्झनुपर्छ र सो शब्दले सङ्घ तथा सहकारी बैङ्कसमेतलाई जनाउँछ ।

♣ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

परिच्छेद–२

<u>सदस्य पहिचान तथा सम्पुष्टि सम्बन्धी व्यवस्था</u>

३. सदस्य पहिचान : (१) संस्थाले सदस्य तथा सदस्य हुन इच्छुक व्यक्तिको ऐनको दफा ७क. र नियमावलीको नियम ४ तथा ५ बमोजिम पहिचान तथा सोको सम्पुष्टि गर्नुपर्नेछ ।

(२) संस्थाले उपदफा (१) बमोजिम लिने कागजात तथा विवरणको सामान्य सूची देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार नगर्ने संस्था दर्ता [ψ]र संस्थामा सदस्यताको लागि आवेदन दिने व्यक्ति र सदस्यको अनुसूची-१ बमोजिम,

(ख) बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने संस्था दर्ता [ψ]र संस्थामा सदस्यताको आवेदन दिने व्यक्ति र सदस्यको अनुसूची-२ बमोजिम,

(ग) सहकारी संस्था र सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ३० को उपदफा (२) बमोजिमको सङ्घसंस्था वा निकाय भए अनुसूची-३ बमोजिम ।

[♦](घ) जिल्ला विषयगत सहकारी संघ, जिल्ला सहकारी संघ, प्रदेश विषयगत सहकारी संघ, प्रदेश सहकारी संघ, केन्द्रिय विषयगत सहकारी संघ, विशिष्टिकृत सहकारी संघ, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ वा सहकारी बैंकले सदस्यता प्रदान गर्दा अनुसूची-८ बमोजिमको विवरण समेत भराई पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) संस्थाले सदस्यको पहिचान तथा सम्पुष्टि गर्दा वास्तविक धनी तथा हिताधिकारी भए सोको समेत पहिचान गर्नुपर्नेछ ।

ψ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।
♦ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

(४) संस्थाले सदस्यको पहिचान गर्दा प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा निजको ल्याप्चे छाप र सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ३० को उपदफा (२) बमोजिमका सदस्यका हकमा आधिकारिक छाप र खाता सञ्चालकको ल्याप्चे छापसमेत लिनुपर्नेछ।

(५) अभिभावक वा संरक्षकको हैसियतले कसैले बाल बचत खातामा बचत जम्मा गरेको रहेछ भने त्यस्तो अभिभावक वा संरक्षकको ल्याप्चे छाप लिनुपर्नेछ।

४. **अनौपचारिक रूपमा बुझ्न सक्ने** : दफा ३ बमोजिम सदस्यको पहिचान तथा सोको सम्पुष्टि गर्दा संस्थाले आवश्यकतानुसार जानिफकार सदस्य, छिमेकी वा अन्य भरपर्दो स्रोतबाट अनौपचारिक रूपमा समेत बुझ्न सक्नेछ।

५. **सूचीकृत व्यक्तिसम्बन्धी व्यवस्था :** संस्थाले सदस्य पहिचानलगायत अन्य काम-कारोबार गर्दा ऐनको परिच्छेद ६ख. तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउन्डरिङ) निवारण (सूचीकृत व्यक्ति, समूह वा सङ्गठनको सम्पत्ति वा कोष रोक्का) नियमावली, २०७० बमोजिमका व्यवस्थाको प्रभावकारी पालना सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ।

६. **सदस्यता दिन नहुने** : संस्थाले ऐनको दफा ७क. को उपदफा (४) मा उल्लिखित उपायसमेतबाट नाम, ठेगाना, पेसा, परिवार र रहनसहन लगायतको जानकारी नभई कसैलाई पनि सदस्यता दिनु हुँदैन।

७. **स्वयम् उपस्थित हुनुपर्ने** : दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिमको विवरण तथा कागजात पेस गर्दा वा सोमा भएको परिवर्तनको सूचना दिँदा सम्बन्धित व्यक्ति स्वयम् उपस्थित हुनुपर्नेछ।

८. **उच्च पदस्थ व्यक्तिको पहिचानसम्बन्धी विशेष व्यवस्था** : (१) संस्थाले ऐनको दफा ७ख. बमोजिम उच्च पदस्थ व्यक्तिको पहिचान तथा जोखिम व्यवस्थापन गर्दा देहायबमोजिमका उपायसमेत अवलम्बन गर्नुपर्नेछ : -

(क) सदस्यको विवरण नियमित रूपले अद्यावधिक गर्ने,

(ख) उच्च पदस्थ व्यक्ति थपघट भएको अवस्थामा तत्काल पहिचान गर्ने,

(ग) उच्च पदस्थ व्यक्तिको परिवार तथा सम्बद्ध व्यक्ति पहिचान गर्ने,

(घ) उच्च पदस्थ व्यक्तिको पदीय हैसियत र संलग्नता बमोजिमको जोखिम पहिचान गर्ने।

(२) उच्च पदस्थ व्यक्तिको पहिचान गर्दा देहाय बमोजिमका प्रक्रियाहरू अवलम्बन गर्न सकिनेछ :-

(क) सदस्यबाट सूचना लिने,

(ख) सार्वजनिक रूपमा उपलब्ध सूचना ग्रहण गर्ने,

(ग) सामाजिक सञ्जालमा उपलब्ध सूचनाको विश्लेषण गर्ने,

(घ) व्यावसायिक रूपमा उपलब्ध तथ्याङ्क लिने ।

(३) उच्च पदस्थ व्यक्तिको अभिलेख निज पदबाट अवकाश वा मुक्त भएको मितिले पाँच वर्षसम्म कायम राख्नुपर्नेछ । तर संस्थाले जोखिमलाई आधार मानी सो अवधिलाई बढाउन सक्नेछ ।

९. **विद्यमान सदस्यको पहिचान तथा सम्पुष्टिसम्बन्धी व्यवस्था** : (१) संस्थाले ऐन, नियमावली र यो निर्देशन बमोजिम विद्यमान सदस्यको पहिचान तथा सम्पुष्टि वि.सं. २०७५ चैत्र मसान्तभित्र देहायबमोजिम गर्नुपर्नेछ :-

(क) उच्च जोखिमको हकमा यो निर्देशन जारी भएको मितिले ९ महिनाभित्र,

(ख) अन्य जोखिमको हकमा संस्थाले तय गरेको प्राथमिकताअनुसार ।

(२) संस्थाले सदस्यको पहिचान देहायबमोजिम नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ :-

(क) उच्च जोखिम भएका सदस्यको हकमा कम्तीमा वर्षमा १ पटक,

(ख) मध्यम जोखिम भएका सदस्यको हकमा कम्तीमा २ वर्षमा १ पटक,

(ग) न्यून जोखिम भएका सदस्यको हकमा कम्तीमा ३ वर्षमा १ पटक,

(३) संस्थालाई जोखिममा तात्विक फरक परेको लागेमा जोखिमसापेक्ष हुने गरी ♣उपदफा (२) मा उल्लिखित अवधि अगावै पहिचान अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।

१०. **वास्तविक धनीको पहिचान** : (१) संस्थाले ऐनको दफा ७ग. र नियमावलीको नियम ६ बमोजिम वास्तविक धनीको पहिचान गर्दा देहाय बमोजिमका उपायसमेत अवलम्बन गर्नुपर्छ :-

---

♣ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(क) सदस्यले पेस गरेको विवरण, कारोबार र निजको हैसियत मिल्छ, मिल्दैन ?

(ख) सदस्यको काम कारोबारउपर अन्य कुनै व्यक्तिको कुनै किसिमको प्रभाव वा स्वार्थ हुन सक्ने अवस्था छ, छैन ?

(ग) सदस्यको पुर्ख्यौली तथा वर्तमान आर्थिक अवस्था स्वाभाविक देखिन्छ, देखिँदैन ?

(घ) सदस्य र निजसँग सम्बद्ध व्यक्तिको बारेमा सार्वजनिक रूपमा उपलब्ध सूचनासँगको तादात्म्य छ, छैन ?

(ङ) संस्थाले तय गरेका अन्य उपाय ।

(२) संस्थाले वास्तविक धनी पहिचान गर्ने, निजहरूको कारोबार अनुगमन गर्ने तथा त्यस्तो कार्य गर्ने प्रभावकारी व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ ।

११. **सदस्यको बृहत् पहिचानसम्बन्धी व्यवस्था** : (१) संस्थाले ऐनको दफा ७ङ. र नियमावलीको नियम ८ बमोजिम देहायका सदस्यको समेत बृहत् पद्धतिबाट पहिचान गर्नुपर्नेछ :-

(क) विद्युतीय माध्यमबाट कारोबार गर्ने सदस्य,

(ख) भ्रष्टाचार, कर छलीलगायत अन्य आपराधिक कार्यका दृष्टिले उच्च जोखिममा रहेको सदस्य,

(ग) उच्च आर्थिक कारोबार गर्ने सदस्य,

स्पष्टीकरण : यस खण्डको प्रयोजनका लागि उच्च आर्थिक कारोबार गर्ने सदस्य भन्नाले रु. ३० लाखभन्दा बढी बचत गरेको वा सेयर खरिद गरेको वा ऋण लिएकोसदस्य सम्झनुपर्छ ।

(घ) संस्थाले बृहत् पहिचान गर्न आवश्यक देखेको अन्य सदस्य ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लिखित सदस्य तथा निजसँग सम्बद्ध व्यक्तिसँग कारोबार गर्दा नियमावलीको नियम ८ मा उल्लिखित उपायहरूको अतिरिक्त देहायका उपायहरू अवलम्बन गर्नुपर्नेछ :-

(क) सम्पत्तिको स्रोत पहिचान गर्न औपचारिक वा अनौपचारिक रूपमा सूचना सङ्कलन गर्ने,

(ख) खण्ड (क) बमोजिम प्राप्त सूचनाको जाँचबुझ गर्ने र निष्कर्षअनुरूप आवश्यक कार्य गर्ने,

(ग) कारोबारको अनुगमनका लागि सीमा निर्धारण गर्ने ।

१२. **सरलीकृत सदस्य पहिचानसम्बन्धी व्यवस्था** : संस्थाले ऐनको दफा ७च. र नियमावलीको नियम ९ बमोजिम सरलीकृत रूपमा पहिचान गरिएका सदस्यहरूको विवरण छुट्टै समेत राख्नुपर्नेछ ।

१३. **जोखिम व्यवस्थापन गर्नुपर्ने** : (१) संस्थाले ऐनको दफा ७घ. बमोजिम जोखिम पहिचान, मूल्याङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा उक्त दफामा उल्लिखित आधारका अतिरिक्त देहायका आधारसमेत लिनुपर्नेछ :-

(क) राष्ट्रिय तथा क्षेत्रगत जोखिम मूल्याङ्कन,

(ख) ऐनमा उल्लिखित विषयमा अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा भएको अध्ययन तथा अनुसन्धान प्रतिवेदन,

(ग) सदस्य तथा सम्बद्ध व्यक्तिको आर्थिक अवस्था तथा पृष्ठभूमि,

(घ) पदीय वा अन्य प्रभावावस्थिति वा अनग्र स्वामित्वको अवस्था,

(ङ) पेस भएका विवरण, प्रयोग गर्न चाहेको वा गरेको उत्पादन वा सेवा, वितरण माध्यम तथा कारोबारहरूको स्वाभाविकता, विश्वसनीयता र तादात्म्य,

(च) सदस्यको आर्थिक वा अन्य अवस्थामा आएको परिवर्तन,

(छ) सदस्य रहेको वा सदस्यको काम कारोबार भएको स्थानको विशेषता,

(ज) संस्थाले उपयुक्त देखेका अन्य आधार ।

(२) संस्थाले जोखिमको वर्गीकरण गर्दा उच्च, मध्यम र न्यून जोखिम स्तरमा गर्नुपर्नेछ ।

(३) संस्थाले जोखिम मूल्याङ्कन देहायबमोजिम अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ :-

(क) उच्च जोखिम भएका सदस्यको हकमा कम्तीमा वर्षको १ पटक,

(ख) मध्यम जोखिम भएका सदस्यको हकमा कम्तीमा २ वर्षको १ पटक,

(ग) न्यून जोखिम भएका सदस्यको हकमा कम्तीमा ३ वर्षको १ पटक ।

(४) संस्थाले जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक, नीतिगत, कार्यविधिगत तथा नियन्त्रणात्मक व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ ।

१४. **असामान्य कारोबार मान्नुपर्ने** : संस्थाले देहायको कारोबारलाई असामान्य कारोबार मान्नुपर्नेछ :-

(क) चित्तबुझ्दो आधार भएको बाहेक एकैपल्ट वा पटक-पटक गरी वार्षिक रु. ३० लाखभन्दा बढीको बचत जम्मा वा कर्जा भुक्तानी,

(ख) एकैपल्ट वा पटक-पटक गरी वार्षिक रु. ३० लाखभन्दा बढीको विप्रेषण (रेमिट्यान्स) वा रकम स्थानान्तरण (मनी ट्रान्सफर),

(ग) एकैपल्ट वा पटक-पटक गरी वार्षिक रु. ३० लाखभन्दा बढीको सेयर खरिद,

(घ) सीमा कारोबार प्रतिवेदन छल्ने मनसायले हुने कारोबार ।

१५. **सीमा कारोबारको स्रोत खुलासा लिनुपर्ने** : संस्थाले रु. १० लाख वा सोभन्दा बढीको देहायको कारोबार गर्दा सम्बन्धित सदस्य वा व्यक्तिबाट स्रोत खुलासा लिनुपर्नेछ :-

(क) संस्थाको सेयर खरिद गर्दा,

(ख) संस्थामा बचत जम्मा गर्दा,

(ग) संस्थाबाट लिएको ऋणको साँवा, व्याज भुक्तानी गर्दा,

(घ) विप्रेषण (रेमिट्यान्स) वा स्थानान्तरण (ट्रान्स्फर) को रकम भुक्तानी लिँदा, खातामा जम्मा वा खातासार गर्दा ।

१६. **निरन्तर अनुगमन गर्नुपर्ने** : संस्थाले ऐनको दफा ७झ. बमोजिम निरन्तर अनुगमन गर्दा उच्च जोखिममा वर्गीकृत भएका सदस्य तथा कारोबारलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।

१७. **कारोबार गर्न नहुने** : संस्थाले ऐनको दफा ६ र ७ण. मा उल्लिखित व्यक्तिका अतिरिक्त सदस्यता पहिचानका आधार पूरा नभएका व्यक्तिसँग कारोबार गर्नु हुँदैन ।

१८. **सुरक्षात्मक उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने** : संस्थाले ऐनको दफा ७ट. बमोजिम नयाँ प्रविधिबाट वा व्यक्ति उपस्थित नभई कारोबार सञ्चालन गर्दा र सोका लागि कार्यविधि निर्माण गर्दा जोखिमको समुचित व्यवस्थापन हुने गरी आवश्यक उपायहरू अवलम्बन गर्नुपर्नेछ ।

१९. **सीमा कारोबारको प्रतिवेदन** : (१) संस्थाले ऐनको दफा १०क. बमोजिमको सीमा कारोबार (थ्रेस्होल्ड ट्रान्जेक्सन) सम्बन्धी प्रतिवेदन त्यस्तो कारोबार सम्पन्न भएको मितिले १५ दिनभित्र वित्तीय जानकारी इकाईले तोके बमोजिमको ढाँचा (हाल तोकिएको ढाँचा अनुसूची-४ मा दिइएको) मा वित्तीय जानकारी इकाईमा दिनुपर्नेछ ।

स्पष्टीकरण :- यस दफाको प्रयोजनका लागि सीमा कारोबार (थ्रेस्होल्ड ट्रान्जेक्सन) भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंङ्कले तोकेको देहायको कारोबारलाई सम्झनुपर्छ :-

(क) कुनै सदस्यले एकै पटक वा पटक-पटक गरी एक दिनमा गरेको रु. १० लाख वा सोभन्दा बढी रकमको [ψ]नगद कारोबार र

ψ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

(ख) कुनै सदस्य वा व्यक्तिलाई एकै पटक वा पटक-पटक गरी एक दिनमा गरेको रु. १० लाख वा सोभन्दा बढी रकम बराबरको विद्युतीय वा अन्य स्थानान्तरण तथा भुक्तानी ।

(२) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संस्थाले सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम संस्थासँग कारोबार गर्न पाउने सरकारी कार्यालय, विशेष ऐनअन्तर्गत स्थापित निकायसँगको कारोबार र संस्थाले आफ्नो कर्मचारीलाई प्रचलित कानून बमोजिम कर्जा सापटी वा सुविधा प्रदान गरेको करोबारको विवरण वित्तीय जानकारी इकाईमा पठाउन आवश्यक हुनेछैन ।

तर छूट दिइएको उक्त करोबारहरूको हकमा शङ्कास्पद कारोबारको पहिचान गर्न र सो बमोजिमको विवरण तयार गरी वित्तीय जानकारी इकाईमा पठाउन छूट दिइएको मानिनेछैन ।

२०. **शङ्कास्पद कारोबार सम्बन्धमा :** (१) संस्थाले ऐनको दफा ७ढ. मा उल्लिखित खास कारोबारका सम्बन्धमा विशेष ध्यान दिने प्रणालीको विकास गरी लागू गर्नुपर्नेछ ।

(२) संस्थाले ऐनको दफा ७ध. बमोजिमका अवस्थाहरू विद्यमान भएमा शङ्कास्पद कारोबार सम्बन्धी प्रतिवेदन वित्तीय जानकारी इकाईले तोकेबमोजिमको ढाँचा (हाल तोकिएको ढाँचा अनुसूची-५ मा दिइएको) मा तयार गरी ३ दिनभित्र वित्तीय जानकारी इकाईसमक्ष पेस गर्नुपर्नेछ तथा त्यस्तो प्रतिवेदन तयार गर्दा वित्तीय जानकारी इकाईले जारी गरेको मानदण्डहरूलाई आधार मान्नुपर्नेछ ।

(३) अनुसन्धान गर्ने निकायहरूबाट अनुसन्धानका सिलसिलामा कुनै व्यक्ति वा संस्थाको विवरण वा सूचना माग गरेको अवस्थामा शङ्कास्पद देखिने नयाँ तथ्य वा विषय जानकारीमा आएको अवस्थामा बाहेक वित्तीय जानकारी इकाईलाई सूचित गर्न आवश्यक हुने छैन ।

तर त्यस्तो व्यक्ति वा संस्था तथा कारोबारसम्बन्धी विवरण माग गरिएको अवस्थामा उपलब्ध गराउन सक्ने गरी तयार गरी राख्नुपर्नेछ ।

२१. **वित्तीय जानकारी इकाईको निर्देशन पालना गर्नुपर्ने** : संस्थाले वित्तीय जानकारी इकाईले जारी गरेको सीमा कारोबार तथा शङ्कास्पद कारोबारसम्बन्धी निर्देशन तथा मार्गदर्शनको पालना गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-३

जिम्मेवारी

२२. **संस्थाको जिम्मेवारी :** ऐन, नियमावली र यो निर्देशनबमोजिम संस्थाले पूरा गर्नुपर्ने दायित्व प्रभावकारी रूपमा पूरा गर्न, गराउन आवश्यक नीति, कार्यविधि, नियन्त्रण प्रणाली, जनशक्ति, साधन, स्रोत समेतको समुचित व्यवस्था मिलाउने जिम्मेवारी सञ्चालक समितिको हुनेछ ।

२३. **प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको जिम्मेवारी हुने** : ऐन, नियमावली र यो निर्देशनबमोजिम संस्थाले पूरा गर्नुपर्ने दायित्व पूरा गर्न आवश्यक व्यवस्थापकीय जिम्मेवारी प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको हुनेछ ।

२४. **कार्यान्वयन अधिकारी** : (१) संस्थाको सञ्चालक समितिले ऐनको दफा ७त. को उपदफा (३) बमोजिम ऐन, नियमावली र सोअन्तर्गत जारी निर्देशिकाबमोजिमको दायित्व पूरा गर्न व्यवस्थापनस्तरको कार्यान्वयन अधिकारी (कम्प्लायन्स अफिसर) नियुक्त गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यान्वयन अधिकारीको नियुक्ति नभएसम्मका लागि प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले नै कार्यान्वयन अधिकारीको समेत जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्नेछ ।

(३) संस्थाले कार्यान्वयन अधिकारीको नाम, ठेगाना, योग्यता, सम्पर्क नम्बर, 'इमेल' लगायतका विवरण वित्तीय जानकारी इकाई र विभागसमक्ष पेस गर्नुका साथै कार्यान्वयन अधिकारी परिवर्तन भएमा वा निजको विवरणमा परिवर्तन भएमा सोको समेत जानकारी पठाउनुपर्नेछ ।

(४) संस्थाले कार्यान्वयन अधिकारीले ऐनको दफा ७त. को उपदफा (४) मा उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त देहायका कार्यहरू समेत सम्पादन गर्ने गरी तोक्नुपर्नेछ :-

(क) ऐन, नियमावली र यस निर्देशनबमोजिमको कार्य प्रभावकारी बनाउन सम्पर्क बिन्दु (फोकल प्वाइन्ट) को रूपमा काम गर्ने,

(ख) ऐन, नियमावली र यस निर्देशनबमोजिमको कार्य प्रभावकारी रूपमा गर्न नीति, कार्यविधि र प्रणालीको मस्यौदा तर्जुमा गरी पेस गर्ने,

(ग) कर्मचारी वा अन्य स्रोतवाट ऐन, नियमावली र यस निर्देशन्बमोजिम प्राप्त अस्वाभाविक वा शङ्कास्पद कारोबारसम्वन्धी सूचना विश्लेषण तथा जाँचबुझ गर्ने,

(घ) आफ्नो कार्य सम्पादन गर्न संस्थाका अन्य विभाग वा पदाधिकारीसँग विशेषज्ञ सेवा लिन वा आवश्यक जुनसुकै कागजात, विवरण वा सूचना निर्बाध रूपमा जुनसुकै बखत प्राप्त गर्न सक्ने,

(ङ) ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनबमोजिमको विषय कार्यान्वयन भए, नभएको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेस गर्ने ।

(५) कार्यान्वयन अधिकारीलाई सहयोग गर्न संस्थाले आवश्यक कर्मचारीहरूको व्यवस्थासमेत गर्नुपर्नेछ ।

(६) कार्यान्वयन अधिकारीले ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनबमोजिमको विषय कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा माग गरेको आवश्यक सूचना, जानकारी, कागजात, अभिलेख वा विवरण उपलब्ध नगराउने सम्बन्धित संस्थाका पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई कारबाईको सिफारिस गर्नुपर्नेछ र सो सिफारिसबमोजिम सम्बन्धित संस्थाले कारबाई गरी सोको जानकारी वित्तीय जानकारी इकाई तथा विभागलाई गराउनुपर्नेछ ।

(७) संस्थाको सञ्चालक समितिले कम्तीमा छ महिनामा एक पटक ऐन, नियमावली र यस निर्देशनबमोजिम भए, गरेका काम-कारबाईको समीक्षा गर्नुपर्नेछ ।

(८) ऐन, नियमावली र यस निर्देशनको पालना प्रभावकारी एवं परिणाममुखी बनाउनका लागि संस्थाले आफ्ना सदस्य, सञ्चालक समितिका सदस्यहरू तथा उच्च व्यवस्थापन र कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ ।

२५. **कार्यविभाजन गरी जिम्मेवारी तोक्न सक्ने** : (१) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले ऐन, नियमावली र यो निर्देशनबमोजिम संस्थाले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरू मातहतका कर्मचारीहरूमा विभाजन गरी सम्पादनको जिम्मेवारीसमेत तोक्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जनुसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ऐनको दफा ७त. को उपदफा (४), नियमावली तथा यस निर्देशनबमोजिम कार्यान्वयन अधिकारीको भूमिकामा प्रतिकूल असर पर्ने गरी कार्यविभाजन वा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु हुँदैन ।

२६. **गोपनीयता कायम गर्नुपर्ने**: (१) कार्यान्वयन अधिकारीले ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनबमोजिम तयार वा पेस गरेको सीमा वा शङ्कास्पद कारोबारको प्रतिवेदनको सूचना वा जानकारी वित्तीय जानकारी इकाईबाहेक अन्य कसैलाई दिनु हुँदैन ।

तर प्रतिवेदन र प्रतिवेदनमा उल्लिखित नाम, नामेसीबाहेक अन्य विवरण विभाग, कार्यालय वा प्रचलित कानुनबमोजिम अधिकारप्राप्त अधिकारीले माग गरेका बखत उपलब्ध गराउन यस दफामा लेखिएको कुनै कुराले बाधा पुऱ्याएको मानिनेछैन ।

(२) संस्थाको पदाधिकारी, कर्मचारी, सल्लाहकार वा लेखापरीक्षकले आफ्नो कार्यसम्पादनका सिलसिलामा प्राप्त सूचना वा जानकारी सम्बन्धित वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई कुनै तबरले प्रकट नगरी गोप्यता कायम राख्नुपर्नेछ ।

(३) ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशनबमोजिम गोपनीयता कायम गर्नुपर्ने विषयका सन्दर्भमा ऐनको दफा ३७ बमोजिम बचाउ हुने अवस्था बाहेक कोही कसैले गोपनीयता सम्बन्धी व्यवस्था पालना नगरेमा ऐनको दफा ४४क. तथा प्रचलित कानून बमोजिम सजाय हुनेछ ।

२७. **आन्तरिक कार्यविधिको स्वीकृति** : (१) ऐन, नियमावली र यो निर्देशनबमोजिम सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरूको प्रभावकारी सम्पादनका लागि ऐनको दफा ७त. को उपदफा (१) लगायत ऐन, नियमावली र यो निर्देशनमा रहेका अन्य व्यवस्थाहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न संस्थाले आन्तरिक नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा गरी साधारण सभाबाट पारित गराई लागू गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम संस्थाले नीति तर्जुमा गर्दा देहायका विषयसमेत समावेश गर्नुपर्नेछ :-

(क) सहकारी दर्शन, सिद्धान्त, मूल्य, मान्यता र विधिव्यवहारको प्रचलन,

(ख) सम्पत्ति शुद्धीकरण, आतङ्कवादी कृयाकलापमा वित्तीय लगानी तथा सम्बद्ध अपराध निवारण प्रणालीको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि संस्थागत संरचना तथा प्रभावकारितासम्बन्धी व्यवस्था र रणनीति,

(ग) सदस्य, प्रतिनिधि र कर्मचारीहरूमा उच्चतम नैतिक मर्यादास्तर (इथिकल स्ट्यान्डर्स) को अपेक्षा, झुठ्ठा विवरणको घोषणा (फल्स डेक्लेरेसन) र विचलनमा शून्य सहिष्णुता,

(घ) ऐन, नियमावली तथा यो निर्देशनका व्यवस्थाको कार्यान्वयनमा साधारण सदस्य, विभिन्न पदमा निर्वाचित पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूलाई स्वतन्त्र, निर्भीक एवं अग्रतापूर्ण ढङ्गले सूचना दिन, प्रतिवेदन गर्न र अन्य रूपमा कर्तव्य पालना गर्न प्रोत्साहन एवं संरक्षण,

(ङ) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणमा संस्थाको दायित्वका सम्बन्धमा सदस्य सूचना, शिक्षा, सञ्चार गतिविधिहरूका साथै कर्मचारीहरूको दक्षता विकासमा लगानी र

(च) एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा आबद्धता, नियमित प्रतिवेदन एवं अग्रतापूर्ण परिपालनासमेतबाट संस्थाको निरन्तर छवि प्रक्षेपण ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम संस्थाले आन्तरिक कार्यविधि तर्जुमा गर्दा देहायका विषयसमेत समावेश गर्नुपर्नेछ :-

(क) आन्तरिक जिम्मेवारी तथा कार्यविभाजन,

(ख) सदस्यको पहिचान तथा अद्यावधीकरण,

(ग) जोखिम मूल्याङ्कन तथा व्यवस्थापन,

(घ) अनुगमन पद्धति,

(ङ) अस्वाभाविक, असामान्य तथा शङ्कास्पद कारोबारको पहिचान तथा प्रतिवेदन पद्धति,

(च) संस्थाको सञ्चालक समिति, लेखापरीक्षकलगायत अन्य पदाधिकारी तथा कर्मचारीले नियमित रूपमा सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यका लागि कार्यविषय (पोर्टफोलियो) अनुसारको आवश्यक जाँचसूची (चेक लिष्ट),

(छ) कागतपत्रको हिफाजत, सूचना संरक्षण, संरचनामा पहुँच नियन्त्रण, प्रचलित कानूनबमोजिम माग भएका सूचना दिने प्रक्रियाहरूको स्थापना एवं अभिलेखका लागि आवश्यक भौतिक सुविधा तथा उपकरणको निर्धारण गर्ने व्यवस्था,

(ज) कर्तव्य पालनामा लापरवाही गर्ने कर्मचारीउपर अनुशासनको कारबाई,

(झ) आन्तरिक नियन्त्रण, सुपरिवेक्षण, प्रतिवेदन र समीक्षा,

(ञ) अभिलेखसम्बन्धी व्यवस्था र

(ट) अन्य आवश्यक विषय ।

२८. **प्रतिवेदन पठाउनुपर्ने** : (१) संस्थाले यो निर्देशनबमोजिम सम्पादन गरेका कार्यहरूको चौमासिक प्रतिवेदन अनुसूची-६ को ढाँचामा उक्त अवधि व्यतीत भएको ७ दिनभित्र कार्यालयमा पठाउनुपर्नेछ [ψ]साथै सो अवधि भित्र सदस्यता त्याग गर्ने सदस्यहरुको कारोवार विवरण खुलाउँदा सीमा वा शंकास्पद कारोवारको सीमा भित्र पर्ने रहेछ भने सो समेत प्रष्ट देखिने गरी खुलाई प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ ।

तर बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार नगर्ने संस्थाका साथै रु. पाँच करोडभन्दा कम जायजेथा भएका संस्थाले वार्षिक रूपमा अनुसूची-६ बमोजिमको प्रतिवेदन उक्त अवधि व्यतीत भएको ७ दिनभित्र पठाउनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घ वा केन्द्रीय सहकारी सङ्घ र सहकारी बैङ्क [♣]जिल्ला बिषयगत सहकारी संघ, जिल्ला सहकारी संघ, प्रदेश विषयगत सहकारी संघ, प्रदेश सहकारी संघ, केन्द्रीय विषयगत सहकारी संघ, विशिष्टिकृत

ψ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

♣ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

सहकारी संघ वा राष्ट्रिय सहकारी महासंघले ♣अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा विभागमा चौमासिक अवधि व्यतीत भएको ७ दिनभित्र चौमासिक प्रतिवेदन पठाउनुपर्नेछ ।

(३) कार्यालयले उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश, जिल्ला वा स्थानीय तह अनुसार एकीकृत गरिएको प्रतिवेदन प्रतिवेदन अवधि व्यतीत भएको १५ दिनभित्र विभागमा पठाउनुपर्दछ ।

♦(४) महासंघ र सहकारी बैंकले सहकारी विभाग तथा जिल्ला, प्रदेश र केन्द्रीय स्तरका सहकारी संघ / संस्थाले सम्बन्धित नियमनकारी निकाय सहित सहकारी विभागमा समेत प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ ।

२९. **एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा आबद्धता** : (१) रु. ५ करोड वा सोभन्दा बढी रकमको जायजेथा भएको संस्थाले एक वर्षभित्र र अन्य संस्थाले तीन वर्षभित्र मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा आबद्ध भइसक्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विद्युत्, सञ्चार वा अन्तरसञ्जाल (इन्टरनेट) सेवामा पहुँच नभएको वा दुर्गम भेगमा सञ्चालित संस्थाका हकमा त्यस्तो आवश्यकीय सेवामा पहुँच भएको मितिदेखि मात्र एक वा तीन वर्षको म्याद लागू हुनेछ ।

३०. अभिलेख व्यवस्थापन : (१) संस्थाले ऐनको दफा ७द., नियमावलीको नियम १२ तथा यस निर्देशनबमोजिम तयार भएका विवरण, सूची, जानकारी, प्रतिवेदन, अभिलेख, सूचना पाँच वर्षसम्म सुरक्षित राख्नुका साथै त्यसरी राखिएका कागजातहरू आवश्यक परेका बखत तत्काल फेला पार्न सकिने गरी भएसम्म विद्युतीय माध्यममा समेत तिनको विवरण राख्नुपर्नेछ ।

(२) संस्थाले राख्नुपर्ने कागतपत्रको अन्य कुराका अतिरिक्त देहायबमोजिम हिफाजत गर्नुपर्नेछ :-

(क) जिम्मेवारी तोक्ने,

(ख) अनधिकृत पहुँच नहुने व्यवस्था मिलाउने,

(ग) रु. ५ करोड वा सोभन्दा बढीको जायजेथा हुने संस्थाले अग्नि कवज (फायर प्रुफ) दराज र अन्य संस्थाले पनि यथासम्भव सुरक्षित दराजमा राख्ने र

♣ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

♦ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

(घ) आन्तरिक कार्यविधिमा उल्लिखित उपायहरू अपनाउने ।

३१. **आवश्यक उपायहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने** : संस्थाले ऐन तथा नियमावलीमा व्यवस्था भएबमोजिमको दायित्व पूरा गर्ने सिलसिलामा निर्देशनमा गरिएका व्यवस्थाबाहेकका आवश्यक उपायहरू समेत अवलम्बन गर्नुपर्नेछ ।

३२. **कारबाई तथा सजाय :** (१) ऐन, नियमावली तथा यो निर्देशनको व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयन नगर्ने संस्था र त्यस्तो संस्थाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई ऐनबमोजिमको कारबाई हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कारबाई गर्दा विभागले कम्तीमा १५ दिनको समय दिई ऐनको दफा ७फ. को उपदफा (५) बमोजिम स्पष्टीकरण सोध्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सोधिएको स्पष्टीकरण चित्तबुझ्दो नपाइएमा ऐन, नियमावली तथा निर्देशनको पालना नभएको अवस्था, उल्लङ्घनको मात्रा र सोबाट पर्न सक्ने प्रणालीगत प्रभावलगायतका विषयको गाम्भीर्यका आधारमा ऐनको दफा ७फ. बमोजिम विभागले ♣देहाय बमोजिमको कुनै वा सबै कारबाई वा सजाय गर्न सक्नेछ ।

क.सं.	**पालना नभएको व्यवस्था**	**कारबाई**
१	नीति तथा कार्यविधि नभएमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥रु. १० लाख वा गाम्भीर्यको आधारमा रु. ३० लाखसम्म जरिबाना गर्ने । • ♥संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।

♣ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

♥ पहिलो संशोधनद्वारा हटाइएको ।

क्र.सं.	पालना नभएको व्यवस्था	कारबाई
२	पहिचानसम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन नभएमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥ रु. १० लाख जरिबाना गर्ने । • ψमाथि उल्लेखित सजाय वा जरिबाना गर्दा समेत अटेर गरी बसेमा वा बारम्बार सोही कसुर दोहोप्याएमा ♥रु. १० लाखभन्दा बढी जरिबाना वा गाम्भीर्यको आधारमा संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।
३	बेनामी वा काल्पनिक नाममा कारोबार गरेको पाइएमा	• रु. ३० लाखदेखि गाम्भीर्यका आधारमा रु. ५ करोडसम्म जरिबाना वा थप सजाय गर्ने ।
४	ऐनको परिच्छेद ६ख. को व्यवस्था पालना भएको नपाइएमा	• ψपहिलो पटक ♥रु. २० लाख जरिबाना गर्ने । • ψदोस्रो पटक ♥रु. ५० लाख जरिबाना गर्ने । • ψतेस्रो पटक देखि ♥रु. २ करोड वा गाम्भीर्यअनुसार रु. ५ करोडसम्म जरिबाना गर्ने ।

♥ पहिलो संशोधनद्वारा हटाइएको ।

ψ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

क्र.सं.	पालना नभएको व्यवस्था	कारबाई
		• पटक-पटक प्रणालीगत समस्या भएमा कारोबार वा व्यवसायमा आंशिक वा पूर्ण रोक लगाउने वा संस्थाको दर्ता खारेज गर्नेसम्मको कारबाई गर्ने ।
५	उच्च पदस्थ व्यक्तिको पहिचान हुने प्रणालीको व्यवस्था नभएमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥रु. १० लाख वा गाम्भीर्यको आधारमा रु. ३० लाखसम्म जरिबाना गर्ने । • ♥संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।
६	वास्तविक धनीको पहिचान गर्ने, बृहत् पहिचान गर्ने तथा पहिचान अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था नभएमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥रु. १० लाख जरिबाना गर्ने । • ψ<u>माथि उल्लेखित सजाय वा जरिबाना गर्दा समेत अटेर गरी बसेमा वा बारम्बार सोही कसुर</u>

♥ पहिलो संशोधनद्वारा हटाइएको ।

ψ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

क.सं.	पालना नभएको व्यवस्था	कारबाई
		दोहोर्‍याएमा ♥रु. १० लाखभन्दा बढी जरिबाना वा गाम्भीर्यको आधारमा संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।
७	जोखिम व्यवस्थापन भएको नपाइएमा	● ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । ● ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । ● ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । ● ♥रु. १० लाख वा गाम्भीर्यको आधारमा रु. ३० लाखसम्म जरिबाना गर्ने । ● ♥संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।
८	निरन्तर अनुगमनसम्बन्धी व्यवस्था नभएमा	● ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । ● ♥रु. १० लाख जरिबाना गर्ने । ● ψमाथि उल्लेखित सजाय वा जरिबाना गर्दा समेत अटेर गरी बसेमा वा बारम्बार सोही कसुर दोहोर्‍याएमा ♥रु. १५ लाख वा गाम्भीर्यअनुसार थप जरिबाना वा सजाय गर्ने ।

♥ पहिलो संशोधनद्वारा हटाइएको ।

ψ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

क्र.सं.	पालना नभएको व्यवस्था	कारबाई
९	सीमा कारोबारको पहिचान गर्ने प्रणाली नभएमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥रु. १० लाख वा गाम्भीर्यको आधारमा रु. ३० लाखसम्म जरिबाना गर्ने । • ♥संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।
१०	शङ्कास्पद कारोबारको पहिचान गर्ने प्रणाली नभएमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥रु. २० लाख जरिबाना गर्ने । • ψमाथि उल्लेखित सजाय वा जरिबाना गर्दा समेत अटेर गरी बसेमा वा बारम्बार सोही कसुर दोहोप्याएमा ♥रु. २० लाखभन्दा बढी जरिबाना वा गाम्भीर्यको आधारमा संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।

♥ पहिलो संशोधनद्धारा हटाइएको ।

ψ दोस्रो संशोधनद्धारा थप ।

क्र.सं.	पालना नभएको व्यवस्था	कारबाई
११	कार्यान्वयन अधिकारी वा दफा २४ को उपदफा (२) बमोजिमको व्यवस्था भएको नपाइएमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥रु. १० लाख जरिबाना गर्ने । • ♥संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।
१२	सञ्चालक समितिले गर्नुपर्ने समीक्षा नगरेमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने ।
१३	संस्थागत तथा कर्मचारीको क्षमता विकासका कार्य नगरेमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने ।

♥ पहिलो संशोधनद्वारा हटाइएको ।

ψ दोस्रो संशोधनद्वारा थप ।

क्र.सं.	पालना नभएको व्यवस्था	कारबाई
१४	तोकिएका विवरणहरूको अभिलेख नराखेमा वा तोकिएको समयसम्म सुरक्षित नराखेमा	• ♥लिखित रूपमा सचेत गराउने । • ♥बचत सङ्कलनमा सीमा तोक्ने । • ♥कर्जा प्रवाहमा सीमा तोक्ने । • ♥रु. १० लाख वा गाम्भीर्यको आधारमा रु. ३० लाखसम्म जरिबाना गर्ने । • ♥संस्थाको दर्ता खारेजसम्मको कारबाई गर्ने ।
♦१४क.	चौमासिक प्रतिवेदन नपठाएमा	• लिखित रुपमा सचेत गराउने । • बचत संकलनमा सीमातोक्ने । • कर्जाप्रवाहमा सीमातोक्ने । • रु.१० लाख वा गाम्भीयको आधारमा थप जरिवाना गर्ने । • संस्थाको दर्ता खारेजीसम्मको कारबाई गर्ने ।
१५	सीमा वा शङ्कास्पद कारोबार प्रतिवेदन समयमा नपठाएमा	• ऐनको दफा १० को उपदफा (७) बमोजिम वित्तीय जानकारी इकाईले रु. १० लाखसम्म जरिबाना गर्न सक्ने ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विभागले कारबाई गर्दा संस्थाको आर्थिक तथा साङ्गठनिक अवस्था, पालनाका लागि भएका प्रयास र उल्लङ्घनको गाम्भीर्यसमेतको विचार गरी प्रभावकारी, आनुपातिक र निरोधात्मक हुने गरी गर्नेछ ।

तर उल्लङ्घनको गाम्भीर्यको विचार गरी ऐनको दफा ७फ. बमोजिमको कुनै वा सबै कारबाई गर्न यस दफाले बाधा पर्‍याएको मानिनेछैन ।

♥ पहिलो संशोधनद्वारा हटाइएको ।

♦ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

(४) संस्थालाई यस दफाबमोजिम कारबाई वा सजाय भएमा र त्यस्तो सजाय उक्त संस्थाको कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारीको काम-कारबाईको कारणले भएको देखिएमा त्यस्तो पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई सम्वन्धित संस्थाले प्रचलित कानून वा संस्थाको विनियमबमोजिम कारबाई गर्नुपर्नेछ ।

३३. यसै निर्देशनबमोजिम गर्नु, गराउनुपर्ने : (१) नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) बाट मिति २०७३/१०/१८ मा स्वीकृत नेपालको संविधानको अनुसूची ५, ६, ७, ८ र ९ मा उल्लिखित सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका अधिकारको कार्यविस्तृतीकरणमा व्यवस्था भएबमोजिम प्रदेश वा स्थानीय तहको नियमन अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने संस्थाको हकमा प्रदेश सहकारी नियामक निकाय वा स्थानीय तहले यसै निर्देशनबमोजिम गर्नु, गराउनु पर्नेछ ।

(२) प्रदेश वा स्थानीय तहबाट उपदफा (१) बमोजिम गर्ने, गराउने व्यवस्था मिलाउँदा यस निर्देशनमा कार्यालय वा विभागले गर्ने गरी उल्लेख भएका सम्पूर्ण कार्यहरूको सम्पादन, कर्तव्यको पालना र अधिकारको प्रयोग प्रदेश सहकारी नियामक निकाय वा स्थानीय तहको कार्यपालिकाले तोकेको अधिकारीले गर्नुपर्नेछ ।

३४. **व्याख्या गर्ने अधिकार** : यो निर्देशनको व्याख्या गर्ने अधिकार रजिष्ट्रारमा रहनेछ ।

♣♣

अनुसूची-१

बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार नगर्ने संस्था दर्ताको आवेदन दिने व्यक्ति र सदस्यको पहिचानसम्बन्धी कागजात तथा विवरणको सामान्य ढाँचा

(दफा ३ उपदफा (२) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

क. व्यक्तिगत विवरण

१. नाम, थर :

२. जन्म मिति :

३. नागरिकता प्रमाण-पत्र नं. :

४. नागरिकता प्रमाण-पत्र जारी गर्ने कार्यालय :

५. लिङ्ग : ☐महिला ☐पुरुष ☐तेस्रो

ख. पारिवारिक विवरण

६. आमाको नाम :

७. बाबुको नाम :

८. बाजेको नाम :

९. वैवाहिक स्थिति : ☐विवाहित ☐अविवाहित ☐एकल

१०. पति वा पत्नीको नाम, थर :

ग. पेसाको विवरण

११. आफ्नो मुख्य पेसा

☐खेतीपाती

☐व्यवसाय (खुलाउने... ... ...)

☐नोकरी (खुलाउने ... ...)

☐वैदेशिक रोजगारी (खुलाउने ... ...)

☐अन्य (खुलाउने ... ...)

१२. स्थायी लेखा नम्बर भए :

१३. पति वा पत्नीको मुख्य पेसा

☐खेतीपाती

☐व्यवसाय (खुलाउने ... ...)

☐नोकरी (खुलाउने ... ...)

☐वैदेशिक रोजगारी (खुलाउने ... ...)

☐अन्य (खुलाउने ... ...)

१४. आफैँ वा परिवारको कुनै सदस्य उच्च पदीय राजनीतिक, प्रशासनिक वा साङ्गठनिक भूमिकामा रहे, नरहेको ☐रहेको ☐नरहेको

१५. आफैँ वा परिवारको कुनै सदस्य उच्च पदीय राजनीतिक, प्रशासनिक वा साङ्गठनिक भूमिकामा भए विवरण

(१) नाम :

(२) नाता :

(३) पद वा सार्वजनिक भूमिका :

घ. रहन सहनको विवरण

१६. स्थायी ठेगाना

(१) प्रदेश :

(२) महा/उपमहा/नगरपालिका/गाउँपालिका :

(३) वडा :

(४) गाउँ/टोल :

(५) घर नं. :

(६) सम्पर्क नं.:

१७. अस्थायी ठेगाना

(१) प्रदेश :

(२) महा/उपमहा/नगरपालिका/गाउँपालिका :

(३) वडा :

(४) गाउँ/टोल :

(५) घर नं. :

१८. संस्थाको कार्यक्षेत्रको बसोबास : ☐ स्थायी ☐ अस्थायी

१९. मतदाता परिचय-पत्र नं. :

२०. मतदानस्थल : ... ...

ङ. सहकारी सदस्यता

२१. संस्थाको सदस्य बन्नुको उद्देश्य :

२२. आफैं अर्को सहकारी संस्थाको पनि सदस्य भए, नभएको

☐ भएको ☐ नभएको

२३. आफैं अर्को सहकारी संस्थाको पनि सदस्य भएको भए विवरण

सि. नं.	संस्थाको नाम, ठेगाना	सदस्यता नं.
(१)		
(२)		
(३)		
(४)		
(५)		

च. आयस्रोतको विवरण

२४. वार्षिक पारिवारिक (आफ्नो, पति वा पत्नीको र एउटै भातभान्छाका सदस्यहरूको) आम्दानी (जग्गाको खुद आयस्ता, नोकरीको पारिश्रमिक, व्यवसायको मुनाफा, इत्यादि)

- ☐ रु. ४ लाखसम्म
- ☐ रु. ४ लाखभन्दा बढी रु. १० लाखसम्म
- ☐ रु. १० लाखभन्दा बढी रु. २५ लाखसम्म
- ☐ रु. २५ लाखभन्दा बढी रु. ५० लाखसम्म
- ☐ रु. ५० लाख बढी

२५.अभिलेखमा राख्नयोग्य थप विवरण वा द्रष्टव्य

... ...

... ...

छ. स्व-घोषणा

(१) मैले पेस गरेको यो विवरणमा भविष्यमा कुनै परिवर्तन आएमा त्यस्तो परिवर्तन भएका मितिले ३५ दिनभित्र संस्थामा पेस गर्नेछु ।

(२) मैले माथि पेस गरेको मेरो सम्पूर्ण विवरण ठीक, दुरुस्त छ । झुठ्ठा ठहरे कानूनबमोजिम सहुँला, बुझाउँला ।

दस्तखत :

नाम :

	दायाँ	बायाँ
औँठाछाप		

मिति :

ज. संलग्न कागजातहरू

☐ नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि

झ. सिफारिस (दर्ता भएपश्चात् हुने सदस्यको हकमा)

यसमा उल्लेख भएका श्री ... ... लाई म राम्ररी चिन्दछु । निजले मेरो रोहबरमा सहीछाप गरेका हुन् । मैले जानेबुझेसम्म निजले पेस गरेको विवरण ठीक भएकाले निजको निवेदनअनुसार सहकारी संस्थाको सदस्यता प्रदान गर्न सिफारिस गर्दछु ।

सिफारिसकर्ता सदस्यको

दस्तखत :

नाम :

सदस्यता नं. :

सिफारिसकर्ता सदस्यको

दस्तखत :

नाम :

सदस्यता नं. :

अनुसूची-२

बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने संस्था दर्ताको आवेदन दिने व्यक्ति र सदस्यको पहिचानसम्बन्धी कागजात तथा विवरणको सामान्य ढाँचा
(दफा ३ उपदफा (२) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

क. व्यक्तिगत विवरण

१. नाम, थर :

२. जन्म मिति :

३. नागरिकता प्रमाण-पत्र नं. :

४. नागरिकता प्रमाण-पत्र जारी गर्ने कार्यालय :

५. लिङ्ग : ☐ महिला ☐ पुरुष ☐ तेस्रो

ख. पारिवारिक विवरण

६. आमाको नाम :

७. बाबुको नाम :

८. वैवाहिक स्थिति : ☐ विवाहित ☐ अविवाहित ☐ एकल

९. पति वा पत्नीको नाम, थर :

१०. परिवारको किमिस

☐ संयुक्त र एकै भातभान्छा

☐संयुक्त तर अलग भातभान्छा

☐छुट्टिभिन्न वा एकसरुवा (न्युक्लियर)

ग. पेसाको विवरण

११. आफ्नो मुख्य पेसा

☐खेतीपाती

☐व्यवसाय (खुलाउने... ... ...)

☐नोकरी (खुलाउने ... ...)

☐वैदेशिक रोजगारी (खुलाउने ... ...)

☐अन्य (खुलाउने ... ...)

१२. स्थायी लेखा नम्बर :

१३. पति वा पत्नीको मुख्य पेसा

☐खेतीपाती

☐व्यवसाय (खुलाउने ... ...)

☐नोकरी (खुलाउने ... ...)

☐वैदेशिक रोजगारी (खुलाउने .. . .)

☐अन्य (खुलाउने ... ...)

१४. आफू, पति वा पत्नीबाहेक परिवारमा अर्को मुख्य कमाउने सदस्य

१४.१ नाता :

१४.२ पेसा :

☐खेतीपाती

☐व्यवसाय (खुलाउने ... ...)

☐नोकरी (खुलाउने ... ...)

☐वैदेशिक रोजगारी (खुलाउने ... ...)

☐अन्य (खुलाउने ... ...)

१५. आफैँ वा परिवारको कुनै सदस्य उच्च पदीय राजनीतिक, प्रशासनिक वा साङ्गठनिक भूमिकामा रहे, नरहेको ☐रहेको ☐नरहेको

१६. आफैँ वा परिवारको कुनै सदस्य उच्च पदीय राजनीतिक, प्रशासनिक वा साङ्गठनिक भूमिकामा भए विवरण

(१) नाम :

(२) नाता :

(३) पद वा सार्वजनिक भूमिका :

घ. रहनसहनको विवरण

१७. स्थायी ठेगाना

(१) प्रदेश :

(२) महा/उपमहा/नगरपालिका/गाउँपालिका :

(३) वडा :

(४) गाउँ/टोल :

(५) घर नं. :

(६) सम्पर्क नं :

(७) इमेल आई.डी :

१८. अस्थायी ठेगाना

(१) प्रदेश :

(२) महा/उपमहा/नगरपालिका/गाउँपालिका :

(३) वडा :

(४) गाउँ/टोल :

(५) घर नं. :

१९. संस्थाको कार्यक्षेत्रको बसोबास : ☐ स्थायी ☐ अस्थायी

२०. मतदाता परिचय-पत्र नं. :

२१. मतदानस्थल : ....

२२. संस्थाको कार्यक्षेत्रमा वर्षमा बिताउने अवधि :

२३. राहदानी नं. भएमा :

ङ. सहकारी सदस्यता

२४. संस्थाको सदस्य बन्नुको उद्देश्य :

२५. आफैं अर्को सहकारी संस्थाको पनि सदस्य भए, नभएको

☐ भएको   ☐ नभएको

२६. आफैं अर्को सहकारी संस्थाको पनि सदस्य भएको भए विवरण

सि. नं.	संस्थाको नाम, ठेगाना	सदस्यता नं.
(१)		
(२)		
(३)		
(४)		
(५)		

२७. आफूबाहेक परिवारको सदस्य अर्को सहकारी संस्थाको सदस्य भए, नभएको

☐ भएको ☐ नभएको

२८. आफूबाहेक परिवारको सदस्य अर्को सहकारी संस्थाको सदस्य भएको भए विवरण

सि. नं.	नाम, थर,	नाता	संस्थाको नाम, ठेगाना	सदस्यता नं.
(१)				
(२)				
(३)				
(४)				
(५)				

२९. आफैं अन्य सहकारी संस्थाको पनि सदस्य भएको भए दोहोरो वा बहुसंस्थामा सदस्यताको प्रयोजन

... ...

... ...

३०. आफूबाहेक परिवारको सदस्य अन्य सहकारी संस्थाको सदस्य भएको भए दोहोरो वा बहुसंस्थामा सदस्यताको प्रयोजन

... ...

... ...

३१. परिवारको अर्को सदस्य पनि यसै संस्थाको सदस्य भए, नभएको :

☐ भएको ☐ नभएको

३२. परिवारको अर्को सदस्य पनि यसै संस्थाको सदस्य भएको भए विवरण

सि. नं.	नाम, थर	सदस्यता नं.
(१)		
(२)		
(३)		

च. **आयस्रोतको विवरण**

३३. वार्षिक पारिवारिक (आफ्नो, पति वा पत्नीको र एउटै भातभान्छाका सदस्यहरूको) आम्दानी (जग्गाको खुद आयस्ता, नोकरीको पारिश्रमिक, व्यवसायको मुनाफा, इत्यादि)

☐ रु. ४ लाखसम्म

☐ रु. ४ लाखभन्दा बढी रु. १० लाखसम्म

☐ रु. १० लाखभन्दा बढी रु. २५ लाखसम्म

☐ रु. २५ लाखभन्दा बढी रु. ५० लाखसम्म

☐ रु. ५० लाख बढी

३४. रु. ४ लाखभन्दा बढी वार्षिक पारिवारिक आम्दानी भए पछिल्लो आर्थिक वर्षको आय र स्रोतको विवरण

सि. नं.	स्रोत	रकम (रु.)

(१) खेतीपाती

(२) व्यवसाय

(३) स्वदेशी रोजगारी

(४) वैदेशिक रोजगारी

(५) अन्य (खुलाउने... ... ...)

छ. वित्तीय कारोबारको विवरण

३५. प्रारम्भमा संस्थामा जम्मा गर्ने वा हालसम्म संस्थामा जम्मा गरिसकेको रकमको विवरण

सि.नं.	बापत	रकम (रु.)
(१)	सेयर	
(२)	बचत	
(३)	अन्य (खुलाउने.........)	

३६. संस्थाको खातामा अनुमानित राखनधरनको रकमकलम

क. वर्षमा कारोबार गर्ने पटक : ...

ख. वर्षिक रूपमा जम्मा गर्ने अनुमानित रकम : रु.

३७. संस्थासँग अनुमानित ऋणधनको रकमकलम : रु.

३८. अभिलेखमा राख्नयोग्य थप विवरण वा द्रष्टव्य

... ...

... ...

ज. स्व-घोषणा

(१) मैले पेस गरेको यो विवरणमा भविष्यमा कुनै परिवर्तन आएमा त्यस्तो परिवर्तन भएको मितिले ३५ दिनभित्र संस्थामा पेस गर्नेछु ।

(२) मैले माथि पेस गरेको मेरो सम्पूर्ण विवरण ठीक, दुरुस्त छ । झुठ्ठा ठहरे कानूनबमोजिम सहुँला, बुझाउँला ।

दस्तखत :

नाम :

	दायाँ	बायाँ
औँठाछाप		

मिति :

झ.संलग्न कागजातहरू

☐ नेपाली नागरिकताको प्रमाणको प्रतिलिपि

☐ मतदाता परिचय पत्रको प्रतिलिपि

ञ. सिफारिस(दर्ता भएपश्चात् हुने सदस्यको हकमा)

यसमा उल्लेख भएका श्री ... ... लाई म राम्ररी चिन्दछु । निजले मेरो रोहबरमा सहीछाप गरेका हुन् । मैले जानेबुझेसम्म निजले पेस गरेको विवरण ठीक भएकाले निजको निवेदनअनुसार सहकारी संस्थाको सदस्यता प्रदान गर्न सिफारिस गर्दछु ।

सिफारिसकर्ता सदस्यको	**सिफारिसकर्ता सदस्यको**
दस्तखत :	दस्तखत :
नाम :	नाम :
सदस्यता नं. :	सदस्यता नं. :

अनुसूची-३

सहकारी संस्था र सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ३० को उपदफा (२) बमोजिमको सङ्घसंस्था वा निकायको पहिचानसम्बन्धी कागजात तथा विवरणको सामान्य ढाँचा

(दफा ३ उपदफा (२) को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)

१. संस्थाको विवरण :

२. नाम :

३. दर्ता नं. :

४. दर्ता मिति :

५. दर्ता गर्ने कार्यालय :

६. नवीकरणको मिति :

७. मुख्य कार्यालयको ठेगाना :

८. संस्थाको मुख्य उद्देश्य :

९. व्यवसाय वा कारोबारको किसिम :

१०. कार्यक्षेत्र :

११. शाखा सङ्ख्या र स्थान :

१२. संस्था वा निकाय स्थापना तथा सञ्चालन गर्न प्रचलित कानूनबमोजिम कुनै विनियम, विधान आवश्यक हुनेमा स्वीकृत विनियम, विधान वा सोही प्रकृतिको अन्य कागजातको प्रतिलिपि र त्यस्तो विनियम, विधान वा कागजात नहुनेको हकमा आधिकारिक पत्र :

१३. वार्षिक अनुमानित कारोबार :

१४. पछिल्लो आर्थिक कारोबारको वित्तीय विवरण :

१५. पछिल्लो आर्थिक वर्षको कर चुक्ताको प्रमाण-पत्र वा कर दाखिला विवरण :

१६. सञ्चालक समितिका सदस्य, कार्यकारी प्रमुख र खाता सञ्चालकको संस्थाको सदस्य हुनको लागि पेस गरेको अनुसूची-१ र अनुसूची-३ बमोजिम पहिचान विवरण :

१७. संस्थाले आवश्यक ठानेका अन्य विवरणहरू :

अनुसूची-४

Threshold Transaction Report (TTR)

Name:

Signature :

(Compliance Officer or Authorized Officer)

Name :

Designation :

Phone :

Email :

Fax :

Date :

S. N.	Name and address of the person holding account (including legal)	Branch	Date of Transaction	Nature of Transaction	Account Type and No.	Amount Involved	Source of Fund	Remarks

अनुसूची-५

Suspicious Transaction Report (STR)

A. Reporting Institution:

1.	Name of the Institution/Branch:	

B. Details of Customer :

1.	a. Name of the Main account holder/s/customer:	a.
	b. Related Party/ies:	b.
2	a. Permanent Address:	a.
	b. Present Address:	b.
3.	Profession (As per KYC):	
4.	Nationality:	

5.	Other account(s) number (if any):	
6.	Other business (if nay):	
7.	a. Citizen No./PP No./ other ID No./Regd.No. b. Issue Date and Place c. Issuing Agency/Authority	a. b. c.
8.	a. Father' Name b. Mother's Name c. Spouse Name d. Grand Father e. Chairman/MD/Proprietor	a. b. c. d.
9.	Date of birth (Natural Person)/ Date of establishment(Legal Person):	

C. Details of Customer :

1.	Account Number	
2	Nature of the account (Current/savings/loan/other, pls. specify)	
3.	Nature of Ownership: (Individual/proprietorship /Partnership/company/other, pls. specify)	
4.	Names of Prop./Directors/ Partners, etc.	
5.	Date of A/C opening	
6	Other account(s) number (Related Parties):	1.

2. 3.

D. Transaction

a. Transaction Details (Accountwise)

Account No.	Year	Total Trans. No.	Total Dr. Amount	Total Trans. No.	Total Cr. Amount	Closing Balance
Total upto now						

Please fill the transaction from opening to present date, Total of Dr. & Cr. (No. & Amount) exclude returned cheques/reverse entries/any other correcting items.

b. Details of Top 10 deposits (Last One Year)

S.No.	Date	Cheque/Voucher No.	Depositor	Amount	Remarks

c. Details of Top 10 withdrawals (Last One Year)

S.No.	Date	Cheque/Voucher No.	Payee	Amount	Remarks

d. Details of Loan and any other business and tranasactions with BFI

e. Person and Transaction Tree or Map

D. Reasons for considering the transaction(s) as unusual/suspicious?

- Summary of suspicious activities
- Analysis or Examination
- Possible Linkage

E. Suspicious Activity Information/Typology:

Summarize characterization of suspicious activity/please specify the typologies (As per Act and FATF Guideline):

a.	☐	Corruption/Gratuity	e.	☐	False statement	i.	☐	Structuring
b.	☐	Cheque fraud	f.	☐	debit/credit or other card fraud	j.	☐	Mysterious Disappearance/behavior
c.	☐	Tax evasion	g.	☐	Identity Theft	k.	☐	Counterfeit instrument
d.	☐	Loan fraud	h.	☐	Terrorist Financing	L	☐	Misuse of Position or Self

Others (Please Specify): …………………………………………………………..

F. Has the Bank/FI taken any action in this context? Give details.

Signature (Compliance Officer or Authorized Officer) :

Name :
Designation: Date:

Phone : Email: Fax:

अनुसूची-६

नियामक निकायमा पठाउने प्रतिवेदनको ढाँचा

♣(दफा २८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

क. सामान्य विवरण

१. संस्थाको नाम, ठेगाना : ... ...,

... ...

२. प्रतिवेदन महिना : ... ... साल ...

३. दर्ता मिति :

४. दर्ता नं. :

५. संस्थाको विषय प्रकृति :

☐ बचत तथा ऋृण

☐ बहुउद्देश्यीय

☐ अन्य (खुलाउने ... ...)

६. संस्थाको कार्यक्षेत्र :

७. पछिल्लो आवको लेखापरीक्षित वासलातको जम्मा सम्पत्ति वा दायित्व (रु.) :

♣ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

♣

८. नीति तथा कार्यविधि जारी गरेको मिति :

९. नीति तथा कार्यविधि अद्यावधिक गरेको मिति :

१०. जोखिम मूल्याङ्कन सम्पन्न गरेको मिति :

११. जोखिम मूल्याङ्कन अद्यावधिक गरेको मिति :

♦१२. जिल्ला वा केन्द्रीय वा अन्य संघ वा महासंघमा सदस्यता रहेको भए सोको विवरण :

♦१३. कार्यान्वयन अधिकारीको नाम :-

पद :-

ठेगाना :-

नियूक्ति मितिः-

योग्यता :-

सम्पर्क नं. :-

ईमेल :-

♦१४. सञ्चालक समितिमा यो प्रतिवेदनउपर भएको छलफल मितिः-

♦ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

ख. विवरण

सि.नं.	विवरण	गत आ.व. सम्मको	चालु आ.व.												चालु आ.व. को जम्मा	कैफियत
			सा.	भ.	अ.	का.	मं.	पु.	मा.	फा.	चै.	वै.	जे.	अ.		
(१)	जम्मा सदस्य सङ्ख्या															
	क) सदस्य (रु.१० लाखसम्म सेयर लिएका)															
	ख) सदस्य (रु.१० लाखभन्दा माथि सेयर लिएका)															
	ग) बचतकर्ता सदस्य (रु. १० लाखसम्म)															
	घ) वचतकर्ता सदस्य (रु. १० लाखभन्दा माथि)															
	ψ(ङ) सदस्यता त्याग गर्ने (रु.१० लाख सम्म)															
	ψ(च) सदस्यता त्याग गर्ने (रु.१० लाख भन्दा माथि)															
(२)	ङ) ऋणी सदस्य (रु. १० लाखसम्म)															
(३)	च) ऋणी सदस्य (रु.															

ψ दोस्रो संशोधनद्धारा थप ।

	१० लाखभन्दा माथि)															
(४)	पहिचान अद्यावधिक भएका सदस्य सङ्ख्या															
(५)	पहिचान अद्यावधिक नभएका सदस्य सङ्ख्या															
(६)	पहिचान पूरा नभएका कारण सदस्यता अस्वीकार वा सम्बन्ध अन्त्य गरिएका व्यक्तिको सङ्ख्या															
(७)	उच्च जोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(८)	मध्यम जोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(९)	न्यून जोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(१०)	जोखिम स्तर परिवर्तन भएका सदस्यको सङ्ख्या															
(११)	बृहत् पहिचान गरिएका सदस्य सङ्ख्या															
(१२)	उच्च पदस्थ पदाधिकारी सदस्य सङ्ख्या															
(१३)	वास्तविक धनी पहिचानको सङ्ख्या															
(१४)	सीमा कारोबार प्रतिवेदनको सङ्ख्या															

(१५)	अनुगमन गरिएको सदस्यको सङ्ख्या															
(१६)	असामान्य कारोबारको सङ्ख्या															
(१७)	शङ्कास्पद कारोबार प्रतिवेदनको सङ्ख्या															
(१८)	क्षमता विकास क) सदस्य ख) पदाधिकारी ग) कर्मचारी घ) संस्थागत प्रणाली															

ग. आधिकारिक हस्ताक्षर

तयार गर्ने	स्वीकृत गर्ने
हस्ताक्षर :	हस्ताक्षर :
नाम :	नाम :
पद :	पद :
मिति :	मिति :

संस्थाको छाप

♦अनुसूची-७

चौमासिक/वार्षिक प्रतिवेदनको ढाँचा

(दफा २८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

(विषय वा प्रकृतिका कारणले आफूसँग सम्बन्धित नभएको विवरण भर्न पर्ने छैन ।)

क. सामान्यविवरण

१. संस्थाको नाम, ठेगाना : … … …,

… … …

२. प्रतिवेदनमहिना : … … साल …

३. दर्तामिति :

४.दर्ता नं. :

५. संस्थाको विषयप्रकृति :

☐राष्ट्रिय सहकारी महासंघ

☐केन्द्रीय सहकारी संघ

☐सहकारी बैंक

☐जिल्ला सहकारी संघ

♦ पहिलो संशोधनद्धारा थप ।

☐जिल्लाबिषयगत सहकारी संघ

☐अन्य (खुलाउने ... ...)

६. संस्थाको कार्यक्षेत्र :

७. पछिल्लो आवको लेखापरीक्षितवासलातको जम्मा सम्पत्तिवादायित्व
(रु.) :

८. नीतितथाकार्यविधिजारी गरेको मिति :

९. नीतितथाकार्यविधिअद्यावधिक गरेको मिति :

१०. जोखिम मूल्याङ्कन सम्पन्न गरेको मिति :

११. जोखिम मूल्याङ्न अद्यावधिक गरेको मिति :

१२. जिल्ला वा केन्द्रीय वा अन्य संघ वा महासंघमा सदस्यता रहेको भए सोको विवरण :

१३. कार्यान्वयन अधिकारीको नाम :-

पद :-

ठेगाना :-

नियूक्तिमिति :-

योग्यता :-

सम्पर्क नं. :-

ईमेल :-

ख. विवरण

सि.नं.	विवरण	गतआ.व. सम्मको	चालु आ.व.												चालु आ.व. को जम्मा	कैफियत
			सा.	भ.	अ.	का.	मं.	पु.	मा.	फा.	चै.	वै.	जे.	अ.		
(१)	जम्मा सदस्य सङ्ख्या															
(२)	पहिचान अद्यावधिक भएकासदस्य सङ्ख्या															
(३)	पहिचान अद्यावधिक नभएकासदस्य सङ्ख्या															
(४)	पहिचान पूरा नभएका कारण सदस्यता अस्वीकार वा सम्बन्ध अन्त्यगरिएका सदस्यको सङ्ख्या															
(५)	उच्च जोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(६)	मध्यम जोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(७)	न्यूनजोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															

(८)	जोखिम स्तर परिवर्तन भएका सदस्यको सङ्ख्या															
(९)	बृहत् पहिचान गरिएका सदस्य सङ्ख्या															
(१०)	अनुगमन गरिएको सदस्यको सङ्ख्या															
(११)	सीमाकारोबार प्रतिवेदनसङ्ख्या															
(१२)	शङ्कास्पद कारोबार प्रतिवेदनको सङ्ख्या															
(१३)	वास्तविक धनी पहिचान संख्या															
(१४)	उत्पादन र सेवाअनुसार सदस्य संख्याः (क) शेयर (ख) बचत (ग) कर्जा (घ) अन्य															
(१५)	क्षमताविकास क) सदस्य ख) पदाधिकारी ग) कर्मचारी घ) संस्थागत प्रणाली															

ग. आधिकारिक हस्ताक्षर

हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :
संस्थाको छाप

♦अनुसूची-८

<u>जिल्ला विषयगत सहकारी संघ, जिल्ला सहकारी संघ, प्रदेश विषयगत सहकारी संघ, प्रदेश सहकारी संघ, केन्द्रिय विषयगत सहकारी संघ, विशिष्टिकृत सहकारी संघ, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ वा सहकारी बैंकले सदस्यता प्रदान गर्दा भराउने विवरणको ढाँचा</u>

(दफा ३ को उपदफा (२) को खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित)

(विषय वा प्रकृतिका कारणले आफूसँग सम्बन्धित नभएको विवरण भर्न पर्ने छैन ।)

क. सामान्यविवरण

१. संस्थाको नाम, ठेगाना : … … …,

… … …

२. दर्तामिति :

३.दर्ता नं. :

४. संस्थाको विषयप्रकृति :

☐जिल्ला बिषयगत सहकारी संघ

☐जिल्ला सहकारी संघ

☐प्रदेश बिषयगत सहकारी संघ

☐प्रदेश सहकारी संघ

☐विशिष्टिगत सहकारी संघ

♦ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

☐अन्य (खुलाउने ...   .)

५. संस्थाको कार्यक्षेत्र :

६. नीति तथा कार्य विधि जारी गरेको मिति :

७. नीति तथा कार्य विधि अद्यावधिक गरेको मिति :

८. जोखिम मूल्याङ्कन सम्पन्न गरेको मिति :

९. जोखिम मूल्याङ्न अद्यावधिक गरेको मिति :

१०. कार्यान्वयन अधिकारीको नाम :-

पद :-

ठेगाना :-

नियूक्तिमिति :-

योग्यता :-

सम्पर्क नं. :-

ईमेल :-

ख. विवरण

सि.नं.	**विवरण**	**गतआ.व. सम्मको**	**चालु आ.व.**												**चालु आ.व. को जम्मा**	**कैफियत**
			सा.	**भ.**	**अ.**	**का.**	**मं.**	**पु.**	**मा.**	**फा.**	**चै.**	**वै.**	**जे.**	**अ.**		
(१)	जम्मा सदस्य सङ्ख्या															

(२)	पहिचान अद्यावधिक भएका सदस्य सङ्ख्या															
(३)	पहिचान अद्यावधिक नभएका सदस्य सङ्ख्या															
(४)	पहिचान पूरा नभएकाकारण सदस्यता अस्वीकार वा सम्बन्ध अन्त्य गरिएका सदस्यको सङ्ख्या															
(५)	उच्च जोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(६)	मध्यमजोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(७)	न्यून जोखिममा परेका सदस्यको सङ्ख्या															
(८)	जोखिम स्तर परिवर्तन भएका सदस्यको सङ्ख्या															
(९)	बृहत् पहिचान गरिएका सदस्य सङ्ख्या															
(१०)	उत्पादन र सेवाअनुसार सदस्य संख्या: (क) शेयर (ख) बचत (ग) कर्जा															

	(घ) अन्य															
(११)	अनुगमन गरिएको सदस्यको सङ्ख्या															
(१२)	सीमाकारोबार प्रतिवेदन सङ्ख्या															
(१३)	शङ्कास्पद कारोबार प्रतिवेदनको सङ्ख्या															
(१४)	वास्तविकधनीपहिचान संख्या															
(१५)	क्षमता विकास क) सदस्य ख) पदाधिकारी ग) कर्मचारी घ) संस्थागत प्रणाली															

ग. आधिकारिक हस्ताक्षर

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

संस्थाको छाप